

Notat

Notat til Folketingets Europaudvalg og Uddannelses- og Forskningsudvalget om afgivelse af indlæg i sag C-410/18, Aubriet

1. Indledning

En ret i Luxembourg, Tribunal administratif, har anmodet EU-Domstolen om at besvare et præjudicielt spørgsmål om proportionaliteten af et krav i luxembourgsk lovgivning for tildeling af uddannelsesstøtte til en studerende, der er barn af en grænsearbejder. Spørgsmålet er som følger:

”Er den betingelse, som pålægges studerende, der ikke er bosiddende i Storhertugdømmet Luxembourg, ved artikel 3, nr. 5, litra b), i den ændrede lov af 24. juli 2014 om økonomisk støtte fra staten til videregående uddannelse, nemlig at ansøgeren er barn af en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, som har haft lønnet beskæftigelse eller har udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i Luxembourg i en periode på mindst fem år i løbet af en referenceperiode på syv år på det tidspunkt, hvor den studerende ansøger om økonomisk støtte, idet der ikke tages hensyn til andre tilknytningskriterier, nødvendig for at nå det af den luxembourgiske lovgiver anførte mål, nemlig at søge at øge andelen af personer, der har afsluttet en videregående uddannelse?”

2. Sagens faktiske omstændigheder og det præjudicielle spørgsmål

Spørgsmålet er stillet i en retssag, hvor Nicolas Aubriet (sagsøger), der er studerende og barn af en grænsearbejder, har anlagt sag med påstand om annullation af et afslag fra den luxembourgiske stat på uddannelsesstøtte til videregående uddannelse.

Sagsøger bor hos sine forældre i Frankrig, og hans far har arbejdet i Luxembourg i en samlet periode på over 17 år i løbet af 23 år. Sagsøger har fået afslag på uddannelsesstøtte med henvisning til de luxembourgiske regler, hvorefter der gives uddannelsesstøtte til uddannelsessøgende, der ikke er bosat i Luxembourg, når vedkommende er barn af en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Luxembourg, såfremt arbejdstageren på tidspunktet for ansøgningen om uddannelsesstøtte har lønnet beskæftigelse eller udøver selvstændig erhvervsvirksomhed i Luxembourg samt i en periode på fem år ud af de seneste syv år regnet fra det tidspunkt, hvor den uddannelsessøgende ansøger om uddannelsesstøtte, har haft lønnet beskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i Luxembourg. Grundet afbrydelse af arbejdsperioden opfylder sagsøgers far ikke det sidstnævnte krav.

De luxembourgiske regler er blevet ændret flere gange tidligere, bl.a. i lyset af domme fra EU-Domstolen. I dom af 14. december 2016 (C-238/15, Verruga) udtalte EU-Domstolen, at et krav om uafbrudt beskæftigelse i fem år forud for ansøgning om uddannelsesstøtte, ikke gjorde det muligt at tage hensyn til kortvarige afbrydelser, når arbejdstageren i øvrigt havde arbejdet i Luxembourg i en betydelig periode. Luxembourg ændrede parallelt med Verruga-sagen det daværende tilknytningskrav til et krav om fem ud af syv års beskæftigelse. De luxembourgiske

5. oktober 2018

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**
Jura og Internationale forhold

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
18/040756-02

regler om tilknytningskrav for adgang til uddannelsesstøtte, gælder uanset om der er tale om uddannelse i eller uden for Luxembourg.

I den forelagte sag henviser sagsøger til bestemmelserne om ligebehandling af arbejdstagere¹ og anfører bl.a., at hans far har tilknytning til Luxembourg som lønnet, skattepligtig grænsearbejder, der har arbejdet i Luxembourg og været tilknyttet den sociale sikringsordning i mere end 17 år i perioden fra 1991 til 2014. Sagsøgeren har tilføjet, at han også selv er fuldt integreret i Luxembourg, da han har gennemført sin praktikperiode og i øvrigt har arbejdet i landet, siden han afsluttede sin videregående uddannelse.

Med henvisning til praksis fra EU-Domstolen² anfører sagsøgeren, at selv om EU-Domstolen har anset en betingelse om en minimumsbeskæftigelsesperiode for passende, fastslog Domstolen samtidig, at en betingelse om fem års uafbrudt beskæftigelse var uproportional, idet den var til hinder for, at myndighederne kunne tildele støtte, når forældrene, bortset fra kortvarige afbrydelser, havde arbejdet i Luxembourg i en betydelig periode, hvilket i den sag var knap otte år³.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Den luxembourgske regering anfører i den forelagte sag bl.a., at der har været en længerevarende afbrydelse i faderens beskæftigelse, hvorfor han ikke opfylder beskæftigelseskravet, ligesom der henvises til, at lovgivningen er blevet tilpasset efter Giersch-dommen.

3. Regeringens interesse og synspunkter i sagen

Det indre marked - og den fri bevægelighed for arbejdskraft - er en forudsætning for Danmarks velstand og mange danske arbejdspladser. Men det er samtidig vigtigt, at fortolkningen af reglerne om fri bevægelighed ikke går længere, end hvad der er rimeligt.

Den forelagte sag rejser spørgsmål om, hvilke tilknytningskrav en medlemsstat kan stille som betingelse for adgang til studiestøtte til familiemedlemmer til grænsearbejdere i en situation, hvor hverken den uddannelsessøgende eller grænsearbejderen har bopæl i det land, hvor der søges om uddannelsesstøtte.

EU-Domstolen har bl.a. i Verruga-sagen fastslået, at der i en situation som den foreliggende ikke kan stilles for kategoriske optjeningskrav i forhold til grænsearbejdere.

De danske regler for SU til uddannelse i udlandet har visse lighedspunkter med de luxembourgske regler. Efter Verruga-dommen ændrede regeringen de danske regler, således at et familiemedlem til en grænsearbejder kan opnå SU til uddannelse i udlandet, hvis *grænsearbejderen* har arbejdet i Danmark i fem år ud af de seneste syv år.

I modsætning til de luxembourgske regler blev der desuden indført regler om, at den uddannelsessøgende via *egen* tilknytning til Danmark kan få SU til uddannelse i

¹ EUF-traktatens artikel 45 samt artikel 7 i forordning 492/2011.

² C-20/12, Giersch og C-238/15, Verruga.

³ Jf. C-238/15, Verruga, præmis 69.

udlandet f.eks. hvis den studerende har boet i Danmark i 2 år ud af de seneste 10 år, har gået i skole i Danmark i en betydelig periode, eller har haft arbejde i Danmark af et vist omfang i en betydelig periode. Der stilles ikke tilsvarende tilknytningskrav til grænsearbejderen eller den uddannelsessøgende ved ansøgning om SU til uddannelse i Danmark.

EU-Domstolen har ved flere lejligheder udtalt, at det af den luxembourgske regering anførte mål om at sikre et højt uddannelsesniveau i forhold til den bosiddende befolkning, som begrundelse for en national lovgivning vedr. adgangen til studiestøtte, der er udtryk for indirekte forskelsbehandling, forfølger et lovligt mål. EU-Domstolen har videre udtalt, at de luxembourgske krav om en minimumsbeskæftigelsesperiode i Luxembourg er egnet til at opfylde målet. EU-Domstolen konkluderede imidlertid i Verruga-sagen, at 8 års arbejde med korte afbrydelser var tilstrækkelig til at opnå den fornødne tilknytning. Det kan derfor forventes, at EU-Domstolen i den forelagte sag primært vil forholde sig til, om det nugældende luxembourgske krav om fem ud af syv års beskæftigelse er proportionelt med det ønskede mål, og hvad der skal forstås ved kortvarige afbrydelser. Det kan endvidere forventes, at EU-Domstolen vil forholde sig til, om et ensidigt krav om en minimumsbeskæftigelsesperiode er den eneste måde at dokumentere en tilstrækkelig tilknytning på.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Da de danske regler på visse punkter ligner de luxembourgske, kan dommen i den forelagte sag få konsekvenser for de danske regler, hvis EU-Domstolen konkluderer, at de luxembourgske regler er uproportionale vurderet i forhold til det anførte mål om at øge andelen af personer, der har afsluttet en videregående uddannelse.

Regeringen vil afgive indlæg i sagen, hvori der vil blive argumenteret for, at tildelingen af økonomisk støtte eksempelvis kan betinges af, at grænsearbejderen, der er forælder til en studerende uden bopæl i medlemsstaten, har arbejdet i denne medlemsstat i en betydelig og bestemt minimumsperiode, jf. Giersch-dommens præmis 78 og 80. Der vil endvidere blive argumenteret for, at det må være op til de nationale myndigheder at fastlægge, hvad der skal forstås ved *kortvarige afbrydelser* i ansættelsesperioden, jf. sag C-238/15, Verruga, præmis 69.

Det bemærkes, at det følger af *Aftale om reform af SU-systemet og rammerne for studiegennemførelse fra 2013*, at Danmark under skiftende regeringer har forfulgt en aktiv politik i relation til sager vedrørende studiestøtte ved EU-Domstolen, og at Danmark i enhver relevant europæisk sammenhæng vil arbejde for at fremme forudsætningerne for at opretholde det nuværende danske SU-system.